



ЛЮТИЙ 2015

# **ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

## **УЖГОРОДСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ КНТЕУ**

**ВИПУСК №1**

**УЖГОРОД**



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ  
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ



# **ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

**УЖГОРОДСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО  
ІНСТИТУТУ КНТЕУ**

**ВИПУСК №1**

**лютий 2015**

**Ужгород**

## РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Збірника наукових праць Ужгородського торговельно-економічного інституту КНТЕУ

**Головний редактор:**

**ГАВРИЛКО Петро Петрович;**

директор; к. е. н., професор, заслужений працівник народної освіти України, дійсний член (академік) Української академії наук.

**Заступник головного редактора:**

**КЛЯП Михайло Петрович;**

заступник директора з наукової та навчально-методичної роботи, зав. кафедри, к. ф.-м. н., доцент.

**Відповідальний редактор:**

**ЗАВІДНА Людмила Дмитрівна;**

доцент, координатор науково-дослідної роботи Ужгородського торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

**Члени редакційної колегії:**

**ЛЕНДЕЛ Михайло Андрійович** – д. е. н., професор, заслужений економіст України, член - кореспондент Української академії аграрних наук;

**БРИТЧЕНКО Ігор Геннадійович** – д. е. н., професор, академік АЕНУ;

**ГНІЦЕВИЧ Вікторія Альбертівна** – зав. кафедри, д. т. н., професор;

**СУСІДЕНКО Валентин Трохимович** – д. е. н., професор;

**ЖУЛКАНИЧ Неля Михайлівна** – д. і. н., професор;

**КОВАЧ Марія Йосипівна** – заступник директора з науково-педагогічної роботи;

к. е. н., доцент, заслужений працівник народної освіти України;

**ПІДЛИПНА Радміла Петрівна** – зав. кафедри, к. е. н., доцент;

**БАНДУРИН Юрій Анатолійович** – зав. кафедри; к. ф.-м. н., доцент;

**ПАВЛІШ Лариса Олегівна** – зав. кафедри, к. т. н.;

**БАБИНЕЦЬ Мирослава Миколаївна** – к. п. н., доцент;

**ДАЦЮК Діана Іванівна** – провідний юрисконсульт, викладач.

Рекомендується до друку Вченою радою Ужгородського торговельно-економічного інституту КНТЕУ (протокол № 2 від 17 жовтня 2014р.).

Збірник наукових праць Ужгородського торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – К.: Видавництво «Центр учбової літератури» – 2015. – Випуск 1. – 188с.

ISBN 978-611-01-0722-8

У збірнику подаються результати наукових досліджень теоретичного та практичного характеру з розв'язання поставлених проблем. Розрахований на наукових працівників, аспірантів, магістрів, студентів та викладачів вищих навчальних закладів, які працюють над вирішенням важливих завдань у відповідній галуззі.

© УТЕІ КНТЕУ Збірник наукових праць, 2015

© Центр учбової літератури, 2015

## ЗМІСТ

### ДЕРЖАВА ТА ЕКОНОМІКА

<b>Брітченко І.Г., Плисюк Т.Г.</b>	УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ	6
<b>Лалакулич М.Ю., Симочко М.І.</b>	СУТНІСТЬ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ	11
<b>Морська Т.В.</b>	ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ РИНКУ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В ГАЛУЗЯХ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СЕЛА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	15
<b>Підлипна Р. П.</b>	ПОНЯТТЯ, ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	20
<b>Підлипна Р. П., Лечига Р.Й.</b>	СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	23
<b>Панько М.В.</b>	РЕГІОНАЛЬНА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	27
<b>Сусіденко В.Т.</b>	СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ	32
<b>Сусіденко Ю.В., Рябіна Л.Б.</b>	ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	35
<b>Черничко С. Ф.</b>	ДЕРЖАВНИЙ БОРГ УКРАЇНИ – ВІДПОВІДНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКИМ КРИТЕРІЯМ	39

### ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

<b>Брітченко І.Г.</b>	РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ПРОСУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ	44
<b>Воробець А.Ю., Воробець Ю.А.</b>	ГРОШІ ЯК ДЖЕРЕЛО СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	50
<b>Сусіденко О.В.</b>	ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	54



УДК 332.14

**Брітченко І.Г.** д.е.н., професор,  
Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ  
**Плісюк Т.Г.** здобувач,  
Рівненський державний гуманітарний університет

### УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

*У статті визначено основні проблеми управління ризиками при здійсненні інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі. Ефективність управління ризиками в агропромисловому комплексі залежить від ґрунтовних досліджень попиту на інновації. Досить часто, при виборі інноваційних проектів недостатньо проводиться економічна експертиза, не визначаються показники ефективності освоєння та впровадження інновацій, а також не визначаються наслідки отриманих результатів у виробництві. Проблема проведення глибокого та детального аналізу стану інноваційного процесу в агропромисловому комплексі пов'язана із відсутністю обліку результатів інноваційної діяльності в таких об'ємах та показниках, як це здійснюється у інших більш розвинених галузях національної економіки. Як результат практичне управління інноваційними ризиками в даній галузі є найбільш непередбачуваним та складним процесом.*

**Ключові слова:** агропромисловий комплекс, інновації, інноваційна діяльність, інноваційні ризики.

*Britchenko I.G., Plisjuk T.G. Innovation risk management in the agriculture complex of Ukraine. In the article the basic problems of the risks management during innovation activity realization in the agriculture complex are defined. The efficiency of the risks management in the agriculture complex depends on thorough researches of the demand innovation. Quite often, at the choice of innovation projects the economic expertise is sufficiently conducted, the efficiency indexes mastering and the introduction of innovations are not determined, and also the consequences of the obtained results in production are not defined. The problem of deep and detailed analysis conducting of the innovation process conditions in the agriculture complex is related to lack of account of the innovation activity results in such volumes and indexes, as it is carried out in other more developed industries of national economy. As a result the practical innovation risks management in the given industry is the most unpredictable and difficult process.*

**Key words:** agriculture, innovation, innovation, innovation risks.

**Постановка проблеми.** Агропромислове виробництво відіграє важливу стратегічну роль в економічному розвитку національного господарства країни, оскільки це єдиний виробник та постачальник продуктів харчування. Зокрема, сільське господарство є виробником сировини для випуску продукції виробничого призначення та багатьох видів невиробничих споживчих товарів. Агропромисловий комплекс України має високий ступінь складності організаційної структури, різноманітні форми науково-технічної та інноваційної діяльності, різні проблеми та напрями науково-дослідної діяльності, що мають особистісний, регіональний, галузевий характер, а також значну тривалість досліджень. Інноваційна діяльність агропромислового комплексу має ряд особливостей, що суттєво відрізняється від інших галузей національної економіки складом засобів виробництва, соціальною структурою виробництва та призначенням виготовленої продукції. Тому,

необхідний більш детальний розгляд специфіки виникнення інноваційних ризиків у агропромисловому комплексі.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Аналізу проблем управління інноваційними ризиками в агропромисловому комплексі присвячено значна кількість наукових досліджень як вітчизняних, так і закордонних вчених, експертів, науковців провідних вузів, дослідних установ. Зокрема, питання управління інноваційними ризиками у своїх працях висвітлюють Л.М. Березіна, В.М. Гончаров, М.В. Грачева, В.О. Кравченко, С.Ю. Ляпіна, С.В. Онишко, П.Т. Саблук, Н.М. Сіренко, А.І. Трубілін, В.Ф. Федоренко, О.І. Ястремський та ін.

**Метою статті** є деталізація специфіки управління інноваційними ризиками в агропромисловому комплексі.

**Виклад основного матеріалу.** В агропромисловому комплексі України зберігаються несприятливі умови для інвестиційно-інноваційної діяльності через низьку прибутковість більшості сільськогосподарських структур. Саме сільське господарство є найслабкішою та найскладнішою ланкою агропромислового комплексу у інноваційній діяльності, оскільки має ряд специфічних особливостей функціонування та значну залежність від природних факторів. Сучасний стан сільського господарства в Україні не дозволяє здійснити у повному обсязі не лише розширене відтворення, а й просте. Слабке технічне оновлення сільського господарства, як визначальної ланки агропромислового комплексу, пов'язане, перш за все, з низькою дохідністю та з диспаритетом цін на сільськогосподарську продукцію і сільськогосподарською технікою.

У повсякденній діяльності підприємства агропромислового комплексу зіштовхуються з великою кількістю ризиків, таких як: коливання цін і врожайності внаслідок посухи, граду, повені; часткова або повна втрата ресурсів; зміна державної політики щодо підтримки й регулювання внутрішнього ринку сільськогосподарської продукції, зокрема регулювання державою цін на сільськогосподарську продукцію, а також об'єми продажу. Все це приводить до значних коливань доходів підприємств аграрного сектора економіки, а іноді – до їхнього повного банкрутства, і, як наслідок, створюються сприятливі умови для виникнення різних видів ризиків у сфері агропромислового комплексу [3].

Для розуміння причин виникнення ризиків розглянемо особливості інноваційної діяльності агропромислового комплексу, оскільки, незважаючи на те, що агропромислове виробництво підвладне основним економічним законам, що є характерними для будь-якої економічної системи, воно все ж відрізняється від інших галузей складом засобів виробництва, соціальною структурою виробництва та призначенням виготовленої продукції.

За предметом і сферою застосування в АПК виділяють чотири типи інновацій: селекційно-генетичні; техніко-технологічні та виробничі; організаційно-управлінські та економічні; соціально-екологічні [10, с.81]. Крім того, інноваційні процеси в агропромисловому комплексі мають різноманітні особливості на регіональному, галузевому, функціональному, технологічному і організаційному напрямках.

Специфіка інноваційного процесу в АПК обумовлена особливостями поєднанням трьох великих функціональних сфер промисловості, сільського господарства та переробної галузі і полягає у:

- різноманітності видів сільськогосподарської продукції та продукції її переробки, суттєвій різниці в технологіях обробки та виробництва;
- значній залежності сільського господарства від стану навколишнього середовища, природно-кліматичних умов, що обумовлює сезонний характер його функціонування;
- суттєвій різниці періоду виробництва окремих видів сільськогосподарської продукції від періоду та технології виробництва продукції переробної галузі;
- високому ступені територіального розмежування між трьома сферами агропромислового комплексу та значній диференціації окремих регіонів за умовами виробництва;



- різному соціальному рівні працівників сільського господарства та працівників інших галузей агропромислового комплексу, що вимагає значно більшої уваги до підготовки чи перепідготовки кадрів, підвищенні їх кваліфікації та специфіки навчання.

У зв'язку з цим характерними особливостями інноваційного процесу агропромислового комплексу є:

- багатоваріантність форм та зв'язків галузей агропромислового комплексу з інноваційними формуваннями;

- більшість саме сільськогосподарських підприємств відокремлено від організацій, що розробляють науково-технічну продукцію та підприємств, що здійснюють її реалізацію;

- відсутність чіткого науково обґрунтованого організаційно-економічного механізму передачі досягнень науки та техніки у галузі агропромислового комплексу, особливо у сільське господарство;

- суттєва різниця між галузями агропромислового комплексу у освоєнні інновацій – найбільше відставання сільського господарства від галузей виробництва та переробки.

Для підприємств агропромислового комплексу значна частина інноваційних процесів має технічний характер та передбачає впровадження у господарську діяльність нових високопродуктивних систем машин і механізмів та відповідних технологій, зокрема [9, с. 9]:

- інновації у сфері людського фактора – підготовка спеціалістів масових професій, здатних експлуатувати нову техніку і обладнання, застосовувати наукоємні технології, підвищення їх кваліфікації і перепідготовка; підготовка спеціалістів середньої і вищої ланок, які володіють теоретичними і практичними знаннями на рівні сучасних вимог, інформаційно-комунікаційними технологіями; організація безперервної освіти, у тому числі й дистанційними методами;

- інновації в сфері біологічного фактора – розробка і освоєння нововведень, які забезпечують підвищення родючості земель сільськогосподарського призначення, зростання урожайності сільськогосподарських культур і продуктивності сільськогосподарських тварин (розробка нових методів обробки ґрунтів, меліорації земель, створення нових сортів агрокультур і багатолітніх насаджень, порід і типів тварин, рецептур кормів, мінеральних добрив, хімічних і біологічних засобів захисту біологічних об'єктів – рослин і тварин; сортооновлення і сортозміна сільськогосподарських культур і т.п.);

- інновації в сфері техногенного фактора – забезпечують удосконалення техніко-технологічного потенціалу агропромислового виробництва на основі енерго- і ресурсозберігаючої техніки і наукоємних технологій, які дозволяють різко підвищити продуктивність праці і ефективність господарської діяльності, впроваджувати в широких масштабах зберігаюче і прецизійне землеробство.

Високі ризики фінансування науково-виробничих розробок, тривалість у часі між витратами та результатами, невизначеність попиту на інновації не приваблює інвесторів вкладати капітал у розвиток агропромислового комплексу, зокрема в його найбільш вразливу та проблемну галузь – сільське господарство, що характеризується такими специфічними факторами як підвищена капіталосміність оновлення матеріально-технічної бази, обмеженість створення резервних фондів для досягнення високого рівня організації та виробництва.

Незначні державні інвестиції в науково-дослідні розробки, недостатні засоби на стимулювання розробок та їх правовий захист сповільнюють реалізацію інноваційних проєктів. Ступінь використання інновацій у агропромисловому комплексі залишається на надзвичайно низькому рівні: із загального числа завершених, прийнятих, оплачених державою та рекомендованих до впровадження прикладних науково-технічних розробок лише 2–3 % реалізуються в невеликих обсягах і на обмежених земельних площах, 4–5% – в одному-двох господарствах, до 40–50% закінчених науково-технічних розробок залишаються незатребуваними, що перш за все, пов'язане із незадовільним фінансово-економічним станом суб'єктів господарювання [7]. Відсутність у більшості сільськогосподарських підприємств власних коштів, обмеженість бюджетного фінансування,

неможливість отримання на інновації кредитів, недостатня якість наукових розробок, не дозволяє освоювати нові технології.

Більшість наукових розробок залишається «на папері» у різного роду звітах та рекомендаціях, які так впроваджуються безпосередньо у практичне застосування, внаслідок із відсутності ефективного механізму впровадження досягнень науки та техніки в агропромисловість. Зниження технічного забезпечення сільського господарства прямо впливає на зникнення об'ємів та якості продукції сільського господарства, а також на тривалість виробничого процесу, що, в свою чергу, надзвичайно залежить і від природно-кліматичних умов.

Об'єктивна специфіка агропромислового комплексу вимагає масштабної державної підтримки як на національному так і на регіональному рівнях, проте вкрай незначних обсягів бюджетних коштів та їх розподілення серед значної кількості підприємств, виникає всезагальне недофінансування. Зокрема, рівень підтримки сільського господарства є значно нижчим ніж його роль у забезпеченні життєздатності населення. Такі елементи фінансового механізму, як ціни, дотації, податки, кредити не дозволяють сільськогосподарським підприємствам нормально функціонувати, не дають можливості для елементарної компенсації витрат і простого відтворення ресурсів, не кажучи вже про здійснення інноваційної діяльності.

Суттєвим стримуючим фактором в інноваційному розвитку сільського господарства є система ціноутворення. Регулювання цін на сільськогосподарську продукцію, як правило, здійснює держава, яка повинна максимально ефективно враховувати як потреби споживачів, так і виробників. Відбувається ціновий розрив між товарами сільського господарства та іншими галузями економіки, що призводить до деградації матеріально-технічної бази сільського господарства, оскільки власне положення сільського господарства в економіці країни не в змозі диктувати умови необхідної йому прибутковості [10, с. 82].

Необхідність інновацій для вирішення поточних проблем зумовлюється невідповідністю стану господарювання вимогам ринку та пошуком шляхів подолання тих негараздів, що гальмують поступальний розвиток агропромислового комплексу, стабілізацію результативних показників. Практичне вирішення такого завдання є надзвичайно проблематичним, оскільки інновації завжди потребують додаткових коштів, а стан господарської діяльності зумовлює неможливість їх залучення, чим і пояснюється значне техніко-технологічне відставання суб'єктів різних сфер агропромислового комплексу від аналогічних підприємств Європи та не дозволяє створювати конкурентні переваги продукції чи послуг [1].

У процесі здійснення інноваційної діяльності ризик зумовлює як позитивний, так і негативний вплив на економічні, соціальні та психологічні аспекти. Негативні наслідки ризику такі [4]:

1) ставить під загрозу реалізацію інноваційного проєкту, зумовлює настання втрат у разі прийняття необґрунтованих ризикових рішень;

2) викликає необхідність залучення додаткових ресурсів у процес управління ризиками (фінансових, трудових, інформаційних тощо);

3) демотивує працівників, не схильних до ризику, які залучені у інноваційний процес підприємств;

4) спричиняє необхідність формування альтернативних сценаріїв розвитку інноваційної діяльності;

5) ускладнює формування ефективних довгострокових планів інноваційного процесу через невизначеність середовища;

6) може провокувати виникнення конфліктів у процесі розроблення та реалізації інноваційних проєктів підприємства;

7) погіршує психологічну стабільність колективу, залученого в інноваційний процес;

8) зумовлює відхилення фактичних результатів від запланованих показників інноваційних проєктів.



На практиці управління інноваційними ризиками нерідко здійснюється несистематично та інтуїтивно, що негативно позначається на результатах реалізації вибраної стратегії. На ефективність управління ризиками інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі впливає ряд взаємопов'язаних факторів, до числа яких відносять [2]:

- організація управління ризиками;
- рівень розвитку інструментів, методів та засобів управління ризиками;
- якість виконання заходів по управлінню інноваційними ризиками.

Відсутність або недостатній прояв одного із цих факторів руйнує всю систему управління ризиками.

За даними Всесвітнього банку, національне багатство розвинених країн тільки на 5% складають природні ресурси, на 18% матеріальний та виробничий капітал, а 77% займає знання та вміння розпоряджатися ними. Тому, фундаментом ефективного управління інноваційними ризиками має бути створено умови для яконайбільш злагодженого поєднання таких його елементів: підбір досвідченої команди; підготовка спеціальної документації для аналізу ризику інноваційної діяльності; вибір технічних засобів для аналізу ризику; розподіл аналізу між учасниками; підготовка звітності.

**Висновки.** Організація ефективного управління інноваційними ризиками включає інформаційне та методичне забезпечення, систему розподілу прав та обов'язків, повноважень та відповідальності. Ефективна організація управління ризиками направлена на раціональне поєднання всіх елементів системи управління в єдиний технологічний процес управління, який би міг створити ефект синергії.

Також, значний вплив на рівень інноваційного ризику має не стільки низький рівень матеріальної підтримки з боку держави, як неефективне її використання, низький рівень кваліфікації спеціалістів, що приймають та реалізують рішення щодо розвитку інноваційної діяльності.

Результативність інноваційної діяльності прямо залежить від того, наскільки точно зроблена оцінка та експертиза ризику, а також від того, наскільки адекватно визначені методи управління ним.

Існуючі проблеми, що впливають на рівень інноваційного ризику, потребують розробки цілісної науково обґрунтованої інноваційної моделі функціонування і розвитку агропромислового комплексу. Модель повинна структурно й функціонально поєднувати в собі науковий, виробничий, фінансовий, кадровий потенціали, створювати гармонійний механізм з управління всіма суб'єктами системи.

#### Список використаних джерел

1. Березіна Л.М. Інноваційна політика підприємств АПК: тактичні та стратегічні аспекти / Л.М. Березіна // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – № 4. – С. 122–132.
2. Грачева М.В. Анализ и управление рисками инновационной деятельности / М.В. Грачева, С.Ю. Ляпина // Инновации. – 2006. – № 1. – С. 38–47.
3. Гончаров В.Д. Развитие инновационной деятельности в АПК / В.Д. Гончаров, С.В. Котеев, М.В. Селина // Инновации. – № 8. – 2011. – С. 66–70.
4. Кендюхов О.В. Ризики в системі управління інноваційним процесом / О.В. Кендюхов, А.А. Кривчиков, О.Р. Беднарська // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: спеціальний випуск Інституту підприємництва та перспективних технологій. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – С. 150–155.
5. Князевич А.О. Механізми управління інноваційним розвитком: моногр. / А.О. Князевич, О.В. Крайчук. – Рівне: РДГУ, 2011. – 133 с.
6. Кравченко В.О. Особливості управління інноваційними ризиками / В.О. Кравченко, О.Ю. Малютенко // І Міжнародна научно-практична Інтернет-Конференція Секція 1: Напрямки розвитку економіки та управління економічною діяльністю в умовах глобалізації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfpk.at.ua/forum/13-19-1>

7. Онисько С.В. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності: навч. посіб. / С.В. Онисько, Т.В. Паєнко, К.І. Швабій. – К.: КНТ, 2008. – 256 с.
8. Саблук П.Т. Організаційно-економічна модернізація аграрної сфери: наукова доповідь / П.Т. Саблук, М.В. Присяжнюк, Ю.Я. Лузан, Г.М. Калетник, В.А. Слауга; в.о. УААН. Нац. наук. центр «Ін-т аграр. економіки»; за заг. ред. П.Т. Саблук. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 342 с.
9. Трубилин А.И. Инновационный путь развития агропромышленного производства / А.И. Трубилин // Власть. – 2009. – № 2. – С. 8–11.
10. Федоренко В.Ф. Инновационная деятельность в АПК: состояние, проблемы, перспективы: науч. изд. / В.Ф. Федоренко, Д.С. Буклагин, Э.Л. Аронов. – М.: ФГНУ «Росинформагротех», 2010. – 280 с.

УДК 338.24:330.34.014

**Лялукевич М.Ю.**

кандидат економічних наук, доцент,  
Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**Симочко М.І.**

старший викладач кафедри бухгалтерського обліку,  
Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

#### СУТНІСТЬ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

*На сучасному етапі формування ринкових відносин забезпечення ефективної роботи промислового комплексу регіону є важливою складовою регіональної економічної політики. Механізм реалізації цього завдання повинен включати як економічні, так і адміністративні важелі, властиві регіональному управлінню, які в раціональному поєднанні забезпечать вирішення основних довготермінових та короткотермінових регіональних програм. У статті розглянуті заходи стосовно ефективного вирішення гострих соціальних проблем суспільства. Визначені пріоритетні напрямки регіональної промислової політики та основні цілі державної промислової політики на перспективу.*

**Ключові слова:** регіон, промисловий комплекс регіону, ефективність, конкуренція, підприємства, конкурентоздатність, промислова політика.

*Lalukewich M.Yu., Simochko M.I. The adjustment essence of the regional industrial complex. At the present stage of market relations formation ensuring the effective work of the industrial sector in the region is an important component of regional economic policy. The mechanism of realization of this task should include both economic and administrative levers inherent to the regional management which in rational combination provide solution of the basic long-term and short-term regional programs. The article deals with measures to effective solution of critical social problems of society. Priority directions of regional industrial policy and main objectives of the state industrial policy for the future are defined.*

**Key words:** region, regional industrial sector, efficiency, competition, enterprises, competitiveness, industrial policy.

**Постановка проблеми.** Процеси трансформаційного поступу ринкових відносин в економіці України значною мірою визначаються економічним розвитком як держави в цілому, так і її регіонів зокрема. Тому актуальності набуває проблема розробки цілісного механізму та виявлення тих його складових, які забезпечують ефективний регіональний економічний розвиток.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ**  
**УЖГОРОДСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО**  
**ІНСТИТУТУ КНТЕУ**

**ВИПУСК №1**  
лютий 2015

Підписано до друку 16.04.2015 р. Формат 60x84 1/16.  
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.  
Ум. друк. арк. 10,5. Тираж 150 прим.

ТОВ «Центр учбової літератури»  
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи  
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів  
видавничої продукції ДК № 2458 від 30.03.2006 р.